

Przedmiotowy System Oceniania z historii i teraźniejszości

XLV Liceum Ogólnokształcące im. Romualda Traugutta w Warszawie

I. KRYTERIA OCENIANIA

1. Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny:

- 1) bieżące,
- 2) klasyfikacyjne śródroczne i roczne,
- 3) klasyfikacyjne końcowe.

2. Oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne, roczne i końcowe ustala się w stopniach według następującej skali:

- oceny pozytywne
- 1) celujący – 6 - cel;
 - 2) bardzo dobry – 5 - bdb;
 - 3) dobry – 4 - db;
 - 4) dostateczny – 3 - dst;
 - 5) dopuszczający – 2 - dop;
- ocena negatywna
- 6) niedostateczny – 1 – ndst

3. Ustala się następujące przedziały procentowe odpowiadające poszczególnym ocenom cząstkowym z prac ocenianych punktowo w przeliczeniu na procenty:

Ocena wyrażona liczbą	Przedział procentowy
1.	0% – 49%
2.	50% – 61%
3.	62% – 75%
4.	76% – 89%
5.	90% – 98%
6.	99% – 100%

4. Oceny bieżące ustala się według w skali od 6 do 1, z możliwością podnoszenia ocen bieżących znakiem "+" (plus) i obniżenia znakiem "-" (minus).

5. Przy ocenianiu można stosować zapis:

„np” – nieprzygotowanie

„nb” – nieprzystąpienie do ocenianego sprawdzianu, kartkówki, czy innej obowiązkowej formy opisanej ust. 18

6. Składnikami stanowiącymi przedmiot oceny są:

- 1) zakres wiadomości i umiejętności;
- 2) rozumowanie materiału naukowego;
- 3) umiejętności stosowania wiedzy;
- 4) język, terminologia, chronologia, uporządkowanie materiału.

Ocena powinna uwzględniać możliwości ucznia, wkład pracy, aktywność, systematyczność, rzetelność oraz udział i współpracę w wykonywaniu zadań zespołowych/indywidualnych.

7. Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców/prawnych opiekunów o:

- 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązujących zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
- 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz trybie poprawiania ocen częściowych;
- 3) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązujących zajęć edukacyjnych.

8. Uczniowie nieobecni na przedmiotowych zajęciach organizacyjnych i rodzice/prawni opiekunowie nieobecni na zebraniu informacyjnym z wychowawcą oddziału mają obowiązek zapoznać się z przedmiotowym ocenianiem (PSO) we własnym zakresie.

9. Nauczyciel, na podstawie pisemnej opinii Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej lub orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono trudności w uczeniu się, w tym specyficzne trudności uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom. W przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie nauczania specjalnego nauczyciel przygotowuje Indywidualny Program Edukacyjno Terapeutyczny.

10. Dla uczniów posiadających opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (PPP) potwierdzającą posiadanie dysfunkcji (np. dysleksja, dysortografia, itp.) nauczyciel podczas bieżącej pracy z uczniem dostosowuje metody i formy pracy w ramach swojego przedmiotu do indywidualnych możliwości ucznia. Nauczyciele pracujący z danym oddziałem współpracują, w celu objęcia opieką takich uczniów.

11. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców/prawnych opiekunów poprzez dziennik elektroniczny, do którego dostęp za pomocą hasła i loginu posiadają wszyscy uczniowie i rodzice uczniów. Uczeń informowany jest ustnie lub za pomocą dziennika elektronicznego o ocenie w momencie jej wystawienia.

12. Liczba nieprzygotowań do lekcji hit, jaką uczeń może zgłosić w danym semestrze wynosi:

- 1) 1 (jedno) dla klasy, w której tygodniowy wymiar zajęć z hit wynosi 1 godzinę;
- 2) 2 (dwa) dla klasy, w której tygodniowy wymiar zajęć z hit wynosi 2 godziny i więcej.

13. Nieprzygotowanie do lekcji, nie wykorzystane w danym semestrze przez ucznia nie przechodzi na kolejny semestr.

14. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania w dniu zapowiedzianej wcześniej pracy kontrolnej/sprawdzianu/kartkówki.

15. Nieprzygotowanie do lekcji należy zgłaszać na początku lekcji w momencie odczytywania przez nauczyciela listy obecności.

16. Minimalna ilość ocen jaką uczeń powinien otrzymać z jednego przedmiotu w ciągu jednego semestru wynosi:

- 1) 3 oceny w klasie, w której tygodniowy wymiar zajęć z hit wynosi 1 godzinę (w tym minimum 1 praca pisemna);

- 2) 4 oceny w klasie, w której tygodniowy wymiar zajęć z hit wynosi 2 lub więcej (w tym minimum z dwóch prac pisemnych).

17. Uczeń winien być oceniany regularnie.

18. Oceny cząstkowe nie mogą być wyłącznie z prac pisemnych.

19. Ocenie mogą podlegać:

- 1) prace pisemne, np. praca klasowa, praca klasowa przekrojowa, praca klasowa roczna, lub kartkówki czy praca semestralna lub wypracowanie,
- 2) wypowiedzi ustne, np. odpowiedź ustna, dyskusja,
- 3) inne formy oceny pracy ucznia, np. zadania domowe, notatki z lekcji, zadania indywidualne (np. opracowanie wybranego tematu, przygotowanie fragmentu lekcji, rozwiązywanie nietypowego zadania, wykonanie plansz itp.), referat, prezentacja, praca domowa pisemna, praca na lekcji, praca w grupach, opracowania i pomoce dydaktyczne przygotowane przez ucznia, projekt, ćwiczenia praktyczne, ćwiczenia laboratoryjne, zajęcia warsztatowe, osiągnięcia w konkursach i olimpiadach, aktywność ucznia.

20. Wyboru form i ich liczby dokonuje nauczyciel indywidualnie, uwzględniając specyfikę przedmiotu i oddziały.

21. Poszczególnym kategoriom ocen cząstkowych przypisana jest określona waga aby wskazać uczniom, które oceny są ważniejsze podczas wystawiania ocen śródrocznych, rocznych i końcowych.

Sposoby oceniania / kategorie ocen	Waga
praca klasowa przekrojowa	5
praca klasowa/ sprawdzian	4
kartkówka	3
odpowiedź ustna/ dyskusja	2
inne formy oceny pracy ucznia, np. zadania domowe, notatki z lekcji, zadania indywidualne (np. opracowanie wybranego tematu, przygotowanie fragmentu lekcji, rozwiązywanie nietypowego zadania, wykonanie plansz itp.), referat, prezentacja, praca domowa pisemna, praca na lekcji, praca w grupach, opracowania i pomoce dydaktyczne przygotowane przez ucznia, projekt, ćwiczenia praktyczne, ćwiczenia laboratoryjne, zajęcia warsztatowe, osiągnięcia w konkursach i olimpiadach, aktywność)	1 Nauczyciel ocenia pracę na lekcji i aktywność przy pomocy plusów (+) zgodnie z zasadą: 5 plusów (5+) odpowiada ocenie bardzo dobrej 4 plusy (4+) odpowiadają ocenie dobrej Nauczyciel ocenia brak zadania domowego przy pomocy minusów (-) zgodnie z zasadą: 3 minusy odpowiadają ocenie niedostatecznej

22. Śródroczna, roczna i końcowa ocena klasyfikacyjna jest ustalana przez nauczyciela na podstawie osiągnięć ucznia z całego roku szkolnego (ocen cząstkowych z pierwszego i drugiego półrocza łącznie).

Ocen śródrocznych, rocznych i końcoworocznych nie wystawia się na podstawie średniej ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia.

23. Sprawdzanie osiągnięć i postępów w nauce cechuje: obiektywizm, indywidualizacja, konsekwencja, systematyczność, jawność.

24. Jedną z form sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia jest praca klasowa, obejmująca swoim zakresem dział przerobionego materiału:

- 1) nauczyciel zobowiązany jest do zapowiadania pracy klasowej i zapisania jej w dzienniku lekcyjnym z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem;
- 2) w jednym dniu może odbyć się tylko jedna praca klasowa, w tygodniu 3 prace klasowe, (możliwe jest przeprowadzenie dodatkowej pracy klasowej w danym tygodniu, jeżeli odbyła się ona w ustalonym terminie z przyczyn niezależnych od nauczyciela lub uczniów);
- 3) pkt. 2 nie dotyczy międzyoddziałowych zajęć fakultatywnych i grup międzyoddziałowych językowych;
- 4) prace klasowe/wypracowania powinny być sprawdzone i ocenione w terminie do 10 dni roboczych;
- 5) w dzienniku lekcyjnym nauczyciel umieszcza legendę dotyczącą zakresu wiadomości i umiejętności oraz innych form podlegających ocenie, za które wystawiane są oceny bieżące;
- 6) każda praca klasowa poprzedzona jest powtórzeniem, podczas którego nauczyciel zobowiązany jest podać uczniom zakres materiału sprawdzany podczas tej pracy;
- 7) kartkówka jest formą sprawdzenia wiedzy bieżącej (dotyczy trzech ostatnich tematów lekcji) lub niezbędnej do realizacji następnych zagadnień podstawy programowej; może być niezapowiedziana;
- 8) kartkówka może być formą sprawdzenia zadania domowego;
- 9) uczeń nieobecny nie podlega ocenianiu;
- 10) w przypadku nieobecności ucznia, za ocenianą umiejętność w danym dniu wpisuje się „nb”;
- 11) uczeń ma obowiązek przystąpić do wszystkich prac klasowych i kartkówek w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;
- 12) po nieobecności ucznia trwającej co najmniej 7 dni dydaktycznych nauczyciel wyznacza termin przystąpienia do prac klasowych i wypracowań nie wcześniej niż po 5 dniach od ustania absencji;
- 13) w klasach pierwszych stosujemy 14 dniowy (licząc od pierwszego dnia zajęć dydaktycznych) okres ochronny polegający na niewystawianiu ocen negatywnych;
- 14) uczeń przygotowujący się do rejonowego etapu konkursu kuratorskiego lub wojewódzkiego (rejonowego) etapu olimpiady przedmiotowej:
 - 1) w ciągu 10 dni dydaktycznych przed zawodami jest zwolniony z obowiązku przygotowania się do lekcji, odrabiania zadań domowych i pisanie kartkówek, sprawdzianów,
 - 2) ma obowiązek uzupełnić braki nie później niż w ciągu 10 dni dydaktycznych po odbyciu zawodów.
- 15) uczeń przygotowujący się do wojewódzkiego etapu konkursu kuratorskiego lub centralnego (ogólnopolskiego) etapu olimpiady przedmiotowej:
 - a) w ciągu 15 dni dydaktycznych przed zawodami jest zwolniony z obowiązku przygotowania się do lekcji, odrabiania zadań domowych i pisanie kartkówek, sprawdzianów,
 - b) ma obowiązek uzupełnić braki nie później niż w 15 dni dydaktycznych po odbyciu zawodów.

25. Prace kontrolne nie powinny być przekładane. Jeżeli termin pracy został, w szczególnej sytuacji, przesunięty na prośbę uczniów i w wypadku tego nastąpiło spiętrzenie prac to ust. 23 pkt. 2) traci swoją ważność. W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu planowanej pracy klasowej termin zostaje uzgodniony z oddziałem bez obowiązku siedmiodniowego wyprzedzenia.

26. Zasady i formy korygowania niezadowolających wyników pracy uczniów:

- 1) po każdej pracy klasowej nauczyciel wraz z uczniami dokonuje analizy uwzględniając poziom i postępy w opanowaniu przez uczniów wiadomości i umiejętności odpowiednio w stosunku do wymagań;
- 2) uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną z pracy klasowej, ma możliwość poprawy tej oceny w terminie do 14 dni od dnia, w którym nastąpiło omówienie wyników pracy;

- 3) termin wyznacza nauczyciel dla grupy uczniów lub indywidualnie;
- 4) dla każdej pracy klasowej nauczyciel wyznacza 2 terminy (termin pracy i termin poprawy);
- 5) ocena niedostateczna oraz ocena uzyskana z poprawy zostają zapisane w dzienniku elektronicznym w nawiasie kwadratowym.

27. Sprawdzone i ocenione prace pisemne są udostępniane do wglądu uczniowi lub jego rodzicom/prawnym opiekunom:

- 1) uczniowi na lekcji: zapoznanie z oryginałem, możliwość wykonania zdjęcia, skanu, kserokopii;
- 2) rodzicom/prawnym opiekunom w czasie dni otwartych, zebrań lub indywidualnych konsultacji, w siedzibie szkoły: zapoznanie z oryginałem, możliwość wykonania zdjęcia, skanu, kserokopii.

28. Wszystkie prace pisemne ucznia są przechowywane przez nauczycieli prowadzących zajęcia edukacyjne w oddziale, do którego uczeń uczęszcza, do końca roku szkolnego, tj. do dnia 31 sierpnia.

29. Na prośbę rodziców/prawnych opiekunów nauczyciel ustalający ocenę pracy ucznia powinien ją uzasadnić. Prośba może mieć formę ustną lub pisemną, w postaci wniosku do Dyrektora Liceum. Uzasadnienie oceny przez nauczyciela może mieć formę ustną lub – jeśli tak określono we wniosku – pisemną.

30. Informacja ustna lub pisemna o postępach ucznia powinna zawierać, jeśli rodzic/opiekun prawny ucznia nie określi inaczej, następujące elementy:

- 1) co jest mocną stroną ucznia w ramach tego przedmiotu;
- 2) co jest jego słabą stroną wymagającą zwiększonego wysiłku;
- 3) jakie działania proponuje nauczyciel w celu wsparcia ucznia.

31. Przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca oddziału informują ucznia i jego rodziców/prawnych opiekunów o przewidywanych przez niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych.

32. Na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej, uczniowie i rodzice (opiekunowie prawni), otrzymują informacje o zagrożeniu uzyskaniem klasyfikacyjnej rocznej oceny niedostatecznej w formie pisemnej i za pomocą dziennika elektronicznego (kolumna: przewidywana ocena roczna).

33. W czwartek, na dwa tygodnie przed zakończeniem roku szkolnego, nauczyciele poszczególnych przedmiotów są zobowiązani poinformować ucznia o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych.

34. W piątek, na dwa tygodnie przed zakończeniem roku szkolnego, wychowawcy oddziałów są zobowiązani poinformować rodziców ucznia o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych.

35. **Oceny klasyfikacyjne śródroczne, roczne i końcowe są ustalane** na podstawie ocen cząstkowych otrzymanych z prac pisemnych i wypowiedzi ustnych oraz ocen cząstkowych otrzymanych z innych form pracy ucznia, np. zadania domowe, notatki z lekcji, zadania indywidualne (np. opracowanie wybranego tematu, przygotowanie fragmentu lekcji, rozwiązywanie nietypowego zadania, wykonanie plansz itp.), referat, prezentacja, praca domowa pisemna, praca na lekcji, praca w grupach,

opracowania i pomoce dydaktyczne przygotowane przez ucznia, projekt, zajęcia warsztatowe, osiągnięcia w konkursach i olimpiadach, czy też aktywność ucznia.

35. Ostateczne roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych wystawiane są w piątek przed planowaną Radą Pedagogiczną.

36. Ostateczne śródroczne, roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych mogą być niższe od oceny proponowanej jeśli uczeń uzyska kolejne oceny cząstkowe niższe niż ocena proponowana, z wyjątkiem proponowanej oceny dopuszczającej.

37. Zastrzeżenia, zawierające pisemne uzasadnienie rodzica/prawnego opiekuna naruszenia przez nauczyciela trybu ustalenia proponowanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych uczniowi, zgłaszane są do Dyrektora Liceum w terminie do 3 dni roboczych od dnia zapoznania się przez rodzica/opiekuna prawnego z propozycją rocznej oceny klasyfikacyjnej.

38. Warunkiem koniecznym do pozytywnego rozpatrzenia podania/wniosku rodzica/prawnego opiekuna o podwyższenie rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych jego dziecka jest:

- 1) uzyskanie w ciągu semestru z prac pisemnych (prac klasowych, sprawdzianów, testów) co najmniej 50% ocen wyższych od oceny przewidywanej;
- 2) frekwencja na zajęciach powyżej 75% (liczba ta zostaje proporcjonalnie zmniejszona w przypadku ucznia, który w wyniku długotrwałej choroby otrzymał zwolnienie lekarskie z zajęć szkolnych na okres co najmniej jednego miesiąca) ;
- 3) przystąpienie do wszystkich prac klasowych (z uwzględnieniem dodatkowych terminów);
- 4) uzyskanie przewidywanej oceny niższej o jeden stopień od oceny, o którą uczeń się ubiega.

39. Roczne oceny klasyfikacyjne z hit są wystawiane zgodnie z zapisami zawartymi w Statucie szkoły.

40. Szczegółowy tryb ustalania rocznych ocen klasyfikacyjnych ich poprawianie i podwyższanie zgodny jest z zapisami zawartymi w Statucie szkoły.

41. Odpowiedzialność za funkcjonowanie PSO z hit ponosi nauczyciel danego przedmiotu.

42. Nauczyciel ma obowiązek opracować przedmiotowe ocenianie (PSO) zgodne z ocenianiem wewnątrzszkolnym (WO) i zapoznać z nim uczniów na pierwszych, organizacyjnych zajęciach przedmiotowych.

45. Kopia opracowanego PSO znajduje się w :

- 1) sekretariacie szkoły (wersja elektroniczna),
- 2) bibliotece szkolnej (wersja papierowa),
- 3) sali lekcyjnej (wersja papierowa), w której nauczyciel najczęściej prowadzi zajęcia edukacyjne oraz
- 4) na stronie internetowej szkoły.

46. Przedmiotowe ocenianie może zostać zmienione w całości lub części za pośrednictwem aneksu, po uprzednim poinformowaniu uczniów i rodziców/prawnych opiekunów o naniesionych zmianach.

III. PODRĘCZNIKI

1. Podręcznik do hit jest obowiązkowy tylko jeżeli nauczyciele tego przedmiotu w danym roku szkolnym wpisali go do szkolnej listy podręczników dla danego oddziału.
2. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe:
 - wszystkie notatki podawane przez nauczyciela znajdują się w zeszycie przedmiotowym ucznia,
 - wszystkie rozwiązane zadania domowe (z wyjątkiem referatów – kartki A4) znajdują się w zeszycie przedmiotowym ucznia.
3. Uczeń musi przynosić zeszyt przedmiotowy na każde zajęcia.

IV. WYMAGANIA PROGRAMOWE NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE SZKOLNE

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ma i stosuje wiadomości oraz umiejętności z zakresu wymagań podstawy programowej dla danego etapu kształcenia i stosuje je do rozwiązywania zadań problemowych o wysokim stopniu złożoności,
- wykazuje głębokie zainteresowanie problematyką historyczną, społeczną, prawną, ustrojową i problemami współczesnego świata,
- posiada zasób wiedzy znacznie wykraczający poza standardy określone programem nauczania, dzięki licznym lekturom,
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy zjawisk historycznych, rozumie i wyjaśnia związek przyczynowo-skutkowy,
- wykazuje bardzo dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np.: źródeł/opracowań historycznych/statystycznych, wykresów/tabel, tablic historycznych, encyklopedii i Internetu,
- organizuje lekcję historyczną bądź społeczną,
- osiąga sukcesy w konkursach humanistycznych na szczeblu wyższym niż szkolny.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej,
- stosuje zdobytą wiedzę i umiejętności do rozwiązywania problemów oraz zadań problemowych (nowych),
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np.: źródeł/opracowań historycznych/statystycznych, wykresów/tabel, tablic historycznych, encyklopedii i Internetu,
- przygotowuje i przedstawia prace humanistyczne,
- bez pomocy nauczyciela przedstawia związek przyczynowo – skutkowy wydarzenia historycznego/społecznego,
- czyta ze zrozumieniem podstawowe dokumenty prawne,
- świadomie, selektywnie i samodzielnie korzysta z bogatego strumienia informacji,
- śledzi ze zrozumieniem stanowiska uczestników debaty publicznej,
- umie oceniać otaczającą rzeczywistość społeczno-polityczną zgodnie z przyjętymi kryteriami wartości.
- organizuje lekcję historyczną bądź społeczną,
- bez trudności rozwiązuje zadania historyczne o dużym stopniu trudności.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów historycznych,

- korzysta z różnych źródeł wiedzy, np.: źródeł/opracowań historycznych/statystycznych, wykresów/tabel, tablic historycznych, encyklopedii i Internetu,
- przygotowuje i przedstawia prace historyczne,
- bez pomocy nauczyciela przedstawia związek przyczynowo – skutkowy wydarzenia historycznego,
- bez trudności rozwiązuje zadania historyczne o dużym stopniu trudności.
- rozumie genezę, przebieg i skutki wielu zjawisk zachodzących we współczesnej Polsce i świecie,
- rozumie podstawowe reguły i procedury życia politycznego i gospodarczego,
- określa korzyści i koszty wynikające z integracji Polski ze strukturami europejskimi i ogólnoswiatowymi,
- analizuje motywy działania i wybory dokonane przez uczestników życia publicznego z punktu widzenia podstawowych wartości życia społecznego.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w zakresie podstawowym te wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy, takich jak: źródła/opracowania historyczne/statystyczne, wykresów/tabel, tablic historycznych, encyklopedii i Internetu,
- przygotowuje i przedstawia prace historyczne,
- z pomocą nauczyciela przedstawia związek przyczynowo – skutkowy wydarzenia historycznego,
- poprawnie dokonuje selekcji zjawisk,
- odróżnia opinię od faktów,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje zadania historyczne o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w wymaganiach podstawy programowej, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania historyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste zadania historyczne,
- poprawnie dokonuje selekcji zjawisk
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje zadania historyczne o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ma duże braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w wymaganiach podstawy programowej, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- przejawia wyraźny brak zainteresowania przedmiotem,
- nie zna podstawowych pojęć oraz nie opanował w stopniu minimalnym zagadnień poruszanych na lekcjach.

Na ocenę dopuszczającą uczeń powinien:

1. Uczeń musi znać i rozumieć:

- czynniki determinujące życie społeczne, polityczne i gospodarcze,
- pojęcie historii,
- pojęcie grupy społecznej,
- pojęcie narodu,
- czynniki narodotwórcze i państwowotwórcze,
- pojęcie społeczeństwa,
- postawy/postacie o istotnym znaczeniu dla życia naszego narodu,
- postawy o istotnym znaczeniu dla życia społecznego Polski, Europy i świata,
- pojęcie harmonii i ładu społecznego,
- pojęcie konfliktu,
- pojęcie instytucji społecznych i ich rodzaje,
- problemy narodu polskiego,
- pojęcie kultury społecznej,
- współczesne i dawne doktryny polityczne,
- pojęcie demokracji i jej fundamentalne zasady,
- formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym dawniej i dziś,
- cechy systemu totalitarnego i autokratycznego,
- pojęcie i rodzaje kultury politycznej,
- pojęcie państwa i władzy państwowej na przestrzeni dziejów,
- funkcje państwa w przeszłości i dziś,
- jest w stanie scharakteryzować władzę: ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą,
- pojęcie prawa i normy prawnej w przeszłości i dziś,
- przedstawić miejsce Polski we współczesnym świecie oraz na przestrzeni dziejów,
- problemy dawnej i współczesnej Polski,
- poprawnie przy pomocy nauczyciela rozpoznawać i nazywać postacie życia publicznego: m.in. parlament, prezydent, premier.

Na ocenę dostateczną uczeń powinien:

1. Uczeń musi znać i rozumieć:

- czynniki determinujące życie społeczne, polityczne i gospodarcze,
- pojęcie historii,
- pojęcie grupy społecznej,
- pojęcie narodu,
- czynniki narodotwórcze i państwowotwórcze,
- pojęcie społeczeństwa,
- postawy/postacie o istotnym znaczeniu dla życia naszego narodu,
- postawy o istotnym znaczeniu dla życia społecznego Polski, Europy i świata,
- pojęcie harmonii i ładu społecznego,
- pojęcie konfliktu,
- pojęcie instytucji społecznych i ich rodzaje,
- problemy narodu polskiego,
- pojęcie kultury społecznej,
- współczesne i dawne doktryny polityczne,
- pojęcie demokracji i jej fundamentalne zasady,

- formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym dawniej i dziś,
 - cechy systemu totalitarnego i autokratycznego,
 - pojęcie i rodzaje kultury politycznej,
 - pojęcie państwa i władzy państwowej na przestrzeni dziejów,
 - funkcje państwa w przeszłości i dziś,
 - jest w stanie scharakteryzować władzę: ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą,
 - pojęcie prawa i normy prawnej w przeszłości i dziś,
 - przedstawić miejsce Polski we współczesnym świecie oraz na przestrzeni dziejów,
 - problemy dawnej i współczesnej Polski.
2. Odróżniać opinię od faktów.
 3. Dokonać selekcji poznanych zjawisk.

Na ocenę dobrą uczeń powinien:

1. Znać omawianą na zajęciach problematykę oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentować.
2. Rozumieć omawiane treści i umieć wyjaśnić je innym.
3. Rozumieć genezę, przebieg i skutki wielu zjawisk zachodzących w Polsce i świecie na przestrzeni dziejów.
4. Rozumieć podstawowe reguły i procedury życia społecznego, politycznego i gospodarczego.
5. Poprawnie posługiwać się źródłami informacji: telewizja, internet, radio, prasa, źródło pisane, opracowanie książkowe,
6. Wykonać pracę semestralną.
7. Czytać ze zrozumieniem teksty dziennikarskie, publicystyczne i popularno-naukowe dotyczące: historii, nauk społecznych, polityki i prawa.
8. Analizować motywy działania i wybory dokonane przez uczestników życia publicznego z punktu widzenia podstawowych wartości życia społecznego.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń powinien:

1. Posiadać doskonale poznaną wiedzę określoną programem oraz uzyskaną w wyniku dodatkowych zainteresowań przedmiotem.
2. Wypełnia druki urzędowe oraz sporządza pisma do władz publicznych i innych instytucji.
3. Czyta ze zrozumieniem podstawowe źródła, dokumenty prawne.
4. Świadomie selektywnie i samodzielnie korzysta z bogatego strumienia informacji.
5. Śledzi ze zrozumieniem stanowiska uczestników debaty publicznej dotyczącej problematyki przedmiotu.
6. Umie oceniać otaczającą rzeczywistość społeczno-polityczną zgodnie z przyjętymi kryteriami wartości oraz zrozumieć problemy historyczne dotyczące naszego narodu.

Na ocenę celującą uczeń powinien:

1. Wykazywać głębokie zainteresowanie problematyką: historyczną, społeczną, prawną, ustrojową i problemami współczesnego świata,

posiada zasób wiedzy znacznie wykraczający poza standardy określone programem nauczania, m.in. dzięki licznym lekturom.

2. Aktywnie uczestniczy w lekcjach i potrafi szybko i samodzielnie rozwiązywać postawione przed nim zadania, jasno i precyzyjnie formułować swoje myśli, posługiwać się dojrzałym językiem.
3. Czyta ze zrozumieniem podstawowe źródła, dokumenty prawne.
4. Wykazuje doskonałą orientację w aktualnej i dawnej sytuacji: historycznej, politycznej, gospodarczej i społecznej Polski oraz sytuacji międzynarodowej.
5. Organizuje debaty/prezentacje publiczne
6. Podejmuje skuteczne działania w różnych instytucjach życia publicznego.
7. Bierze udział w olimpiadach oraz konkursach i odnosi sukcesy znaczące dla szkoły, miasta i województwa.